

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра корейської та японської філології

Курсова робота
з японської філології

на тему:

**ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АБРЕВІАТУР
У ЯПОНОМОВНОМУ СЕГМЕНТІ ЗАСОБІВ СУЧАСНОЇ КОМУНІКАЦІЇ**

Студентки групи Яп05-21
факультету східної і слов'янської філології
денної форми здобуття освіти
Освітньої програми: Японська мова і література
та переклад, західноєвропейська мова
Спеціальності 035 Філологія
Спеціалізації 035.069 Східні мови та літератури
(переклад включно), перша – японська
Салівон Дар'ї Олегівни

Науковий керівник:
доктор філологічних наук, професор
Нечитайло Ірина Миколаївна

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 17	
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ АБРЕВІАТУР У ЯПОНСЬКІЙ МОВІ...	7
1.1 Визначення поняття “абревіатура” та їх роль у мові	7
1.2 Історія появи та розвитку скорочення слів у японській мові	9
1.3 Виникнення та популяризація КҮ語.....	11
Висновки до розділу 1	14
РОЗДІЛ 2	15
КЛАСИФІКАЦІЯ ЯПОНСЬКИХ АБРЕВІАТУР ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ У ЯПОНОМОВНИХ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСАХ.....	15
2.1 Японські абревіатури за способом словотвору	15
2.2 Класифікація японських абревіатур за типом письма	19
Висновки до розділу 2	25
ВИСНОВКИ	27
АНОТАЦІЯ	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	31

ВСТУП

Мова є частиною життя кожного, хто живе у цивілізованому світі та має прагнення до комунікації з іншими. Вона є частиною особистості людини та дає змогу відчувати себе частиною певного народу, несучи його досвід та культуру, аби потім поділитись цим із нащадками. Сучасний світ не стоїть на місці, так само і мова невинно прогресує разом із людьми та їх відкриттями. Японська мова розвивалася тисячоліттями. Хоч точний час її появи й важко визначити, проте можна помітити наскільки різноманітною та багатою вона є зараз, не припиняючи розширювати свої кордони.

Мови не можуть розвиватися без впливу одна на одну, так само й японська зазнала особливого розквіту після відкриття кордонів своєї країни. Тоді почав значною мірою збагачуватись словниковий запас, запозичуючи слова з інших мов та часто видозмінюючи їх для більш комфортного використання, що триває й донині. Саме тоді почало виникати бажання скорочувати вислови чи слова, аби додати спілкуванню жвавості та експресивності, що особливо помітно серед молоді, під час емоційної розмови.

У наш час японська мова, як й інші, збрала у собі немалу кількість скорочень, або як їх ще називають аббревіатур.

Актуальністю нашого дослідження є те, що внаслідок стрімкого зростання популярності інтернет-комунікацій, соціальних мереж та месенджерів з кожним роком з'являється все більше скорочень тих чи інших термінів. Тож потреба їх розуміння все ще залишається та стає більше важливою, для ефективного та комфортного спілкування та перебування у онлайн-середовищі.

Крім того, не слід забувати й про те, що Японія відома не у останню чергу своїми технологічними досягненнями, що залишає відчутний відбиток у способах вираження та комунікації. З'являються нові терміни і вирази, пов'язані з технологіями, які впливають на розвиток японської мови та її сприйняття.

Японська мова набуває все більшої популярності серед іноземців як мова для вивчення. Часто це пов'язано із зацікавленістю у культурі, включаючи аніме, мангу

та відеоігри, що наразі має відчутний вплив на світову поп-культуру та підвищує інтерес до мови, її особливостей та способів комунікації, у котрій аббревіатури мають суттєвий ефект.

Мета цього дослідження – представити особливості вживання аббревіатур у японському сегменті сучасної комунікації, дослідити особливості використання скорочень у спілкуванні, а також те, який вплив вони мають на ефективність передачі інформації та на наскільки зрозумілими та зручними у використанні вони є.

Основні завдання:

- 1) Вивчення розвитку використання та появи аббревіатур у японській мові від їх першої згадки та донині.
- 2) Розглянути види аббревіатур та скорочень, що є необхідним для повноцінного розуміння їх застосування та функцій.
- 3) Проаналізувати сучасні японські медіа та інші засоби комунікації для виявлення та вивчення часто вживаних аббревіатур та їх значення.
- 4) Розглянути вплив застосування скорочень на сприйняття повідомлення та його доцільність ужитку в тому чи іншому випадку.
- 5) Розглянути та проаналізувати доцільність використання того чи іншого поділу класифікацій аббревіатур, що вже були розроблені, та продемонструвати приклади їх практичного використання. Буде проведено огляд вже існуючих класифікацій аббревіатур, їхніх переваг та недоліків. Важливо також з'ясувати, які критерії використовуються для класифікації аббревіатур й як вони застосовуються на практиці. Крім того, будуть подані приклади із соціальних мереж, де використання певного поділу класифікацій допомогло в розумінні та систематизації інформації.

Об'єктом нашого дослідження є японські аббревіатури, або скорочення, відповідно **предметом** – їхня термінологічна номінація, їхні типи, еволюція та вплив на комунікацію.

Один з **методів**, що використовуватиметься у цій курсовій роботі, – це аналіз джерел, а саме документів, досліджень та літератури, у яких йдеться про використання аббревіатур у японській мові та у сучасних засобах комунікації, таких як соціальні мережі, месенджери тощо. Організація матеріалу вимагає його певного

угруповання за засобами написання, засобами скорочення, тому нами буде застосовано класифікаційний аналіз. Також звернемося до японських інтернет-ресурсів та соціальних мереж, котрими користується молодь у наш час, у цьому допоможе метод суцільної вибірки. Та завдяки якісному аналізу зможемо виявити та проаналізувати особливості їхнього застосування, семантичні відтінки та контекстуальне значення, це тип дослідження проводитиметься із застосуванням контекстного аналізу.

З огляду на наявний матеріал саме українських лінгвістів варто зауважити, що досліджень на тему японської мови та усім, що з нею пов'язано, наразі є у недостатній кількості, якщо порівнювати з тими ж англомовними чи власне япономовними дослідженнями.

Наукова новизна цієї роботи полягає у тому, що ми представимо нові відомості, щодо вживання аббревіатур у сучасному світі інтернет-комунікацій японської мови та не тільки. Також зможемо виявити та представити нові тенденції вживання скорочень у різних контекстах спілкування, завдяки чому стане легше та краще зрозуміти динаміку мовлення.

Щодо **практичного значення**, то результати дослідження можуть бути корисними для більш кращого розуміння японської мови, особливо молодіжної, та, власне, у підтримці ефективної комунікації. Вивчення використання аббревіатур дасть змогу краще зрозуміти, як такі скорочення сприятимуть комфортній та швидкій комунікації між співрозмовниками.

Це дослідження може вказати на те, як використання аббревіатур впливає на розвиток мовних навичок і сприйняття культурних цінностей у сучасному японському суспільстві. Це є корисним для вивчення еволюції мови та культури.

Розуміння того, як аббревіатури використовуються у високотехнологічних сферах, таких як інтернет, мобільні додатки та інші цифрові платформи, може допомогти покращити їх розуміння користувачами і розробити більш зручні та ефективні продукти.

Результати цього дослідження також можуть бути використані для покращення викладання японської мови та культури, зокрема для викладачів, які

працюють з іноземними студентами, задля кращого розуміння одне одного, враховуючи особливості сучасного способу спілкування.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ АБРЕВІАТУР У ЯПОНСЬКІЙ МОВІ

1.1 Визначення поняття “абревіатура” та їх роль у мові

Однією з найбільш яскраво виражених особливостей молодіжної мови є скорочення слів, фраз, речень або, інакше кажучи, абревіація. Тенденція скорочення слів і створення абревіатур насправді притаманна усім мовам. Головним чином це пов'язано з бажанням максимально скоротити мовні структури. Утворення неологізмів за допомогою механізму мовленнєвих скорочень не є особливістю, що притаманна сучасному світу. Проте механізми та стратегії, котрі використовуються у молодіжній мові мають специфічний характер та відрізняються від загального принципу скорочення слів у японській мові.

Спілкуючись з однолітками, молоде покоління зазвичай уникає утворення довгих речень та прагне до вживання більш простих форм. Часто це робиться заради економії часу, особливо при текстовому спілкуванні, та для збільшення динамічності повідомлення. Подібна видозміна форм та слів є однією з причин, чому наразі молодь надає перевагу спілкуванню у соціальних мережах, ніж живому.

Також не нехтують вживанням абревіатур у рекламі, часто це допомагає привернути увагу читачів чи глядачів, адже подібні вирази не містять багато тексту, що пришвидшує сприйняття тексту та додає йому експресивності.

Щодо визначення самого терміна, то наразі сходознавці користуються не одним лише визначенням “абревіація”, також поширеною є назва “скорочення”, котра використовується у тому ж значенні що й попередня. Серед науковців є навіть термін “редукція”, проте він не є розповсюдженим. На перший погляд може здатись, наче у працях японістів узагалі описуються різні явища, але якщо поглянути на приклади “абревіації”, “скорочення” та “редукції”, стане зрозуміло, що мова йде про одне і те саме.

Тепер розберемо саме поняття абрєвіації та про які слова чи вирази йде мова, коли її використовують.

У енциклопедії української мови Н. Ф. Клименко вказує, що абрєвіація – це спосіб словотворення, при якому відбувається об'єднання скорочених та повних форм слів, а також утворення нових слів шляхом скорочення твірної одиниці до простої форми (Клименко, 2004, с.7).

Абрєвіатура ж у свою чергу – це похідне слово, що виникає унаслідок абрєвіації.

Т.К. Комарницька та К.Ю. Комісаров у своїй праці дають таке визначення:

“Абрєвіація 略語化 (рякугока) — це спосіб творення нових слів від усічених основ, у результаті якого твориться абрєвіатура — 略語 (рякуго)” (Комарницька, Комісаров, 2012, с. 242).

Абрєвіатура 略語 (рякуго) — слова, спрощені шляхом опускання частин словоформи (Комарницька, Комісаров, 2012).

Абрєвіація зумовлена тенденцією до економії мовних засобів для вираження соціальних понять, що визначає рух мови до синтезу як продуктивний напрям розвитку мови. За словами фахівців у мовних дослідженнях, абрєвіатури використовуються для створення складних, багатоелементних назв, суть яких полягає в тому, що частини двох або більше слів об'єднуються в одне слово.

Через особливості японської фонетики добре відомо, що скорочення, котрі складаються із ряду літер або на основі набору ієрогліфів не є природним явищем у японській мові, а існують лише як винятки у випадках із європейськими запозиченнями та абрєвіатурами іншомовних слів.

В японській мові на рівні міжнародної комунікації, таких як медіа-термінологія, термінологія туризму тощо, як правило, існують ієрогліфічні скорочення у вигляді абрєвіатур європейських слів. Натомість продуктивнішими є скорочення до розміру складу (найменшої одиниці японської силабічної абетки).

Абрєвіатури використовуються як зручна альтернативна форма слова, адже вони зберігають більшу частину значення вихідного слова, проте значення може

стати незрозумілим, у разі коли відбувається скорочення. Хоча аббревіатури часто скорочують для фонетичної зручності, іноді їх використовують для того, щоб навмисно зробити слова складнішими чи цікавішими, зазвичай це робиться задля посилення почуття згуртованості серед однолітків (玉村文郎, 1988).

Також скорочення часто зустрічаються у власних назвах, жаргоні та загадкових термінах, оскільки слова, що вживаються в певному діапазоні або групі, часто зрозумілі, навіть якщо їхні складові не вказані буквально, що є перевагою для їхньої лінгвістичної функції (橋本行洋, 2018).

Спосіб аббревіації в японській мові визначається самою системою мови. Аббревіація в японській мові часто передбачає скорочення вже наявних слів або словосполучень для утворення нових.

Це означає, що складні слова можуть бути замінені коротшими словами, які складаються з частин вихідного слова, але мають те саме значення та інформаційний зміст.

Однією з передумов появи аббревіатур є прискорений темп життя суспільства, зміни в політичному, науковому та культурному житті, підвищення активності засобів масової комунікації та збільшення інформаційних потоків. Тенденція до економії часу на комунікації впливає на всі мовні підсистеми. Крім того, спостерігається прагнення до зменшення використання громіздких словосполучень, та до більш активного застосування загальноживаних фраз у фіксованому порядку слів (Терханова, 2016).

Попри те що аббревіатури — це нові слова, вони не з'явилися на порожньому місці. Їхньою основою є слово або словосполучення, які вже є у вжитку. Особливо важливу роль у появі аббревіатур відіграли слова та словосполучення, які інтенсивно з'являлися завдяки швидкому розвитку цивілізації та практичним потребам суспільної комунікації (Удовиченко, 1968).

1.2 Історія появи та розвитку скорочення слів у японській мові

Історія скорочення іноземних слів в японській мові має довгу історію. Скорочення для іншомовних слів спостерігалося ще до епохи Мейджі (1868—1912), коли Японія активно відкривала свої кордони, скорочення слів стали не тільки засобом спрощення комунікації, а й символом прийняття нових ідей та технологій з інших країн. Цей процес триває й донині, із скороченням слів не лише іноземного, але й рідного походження, що відображає постійні зміни мовного середовища та актуалізацію способів спілкування. Винайдені як простий спосіб адаптувати іноземні терміни до японської системи, ці аббревіатури є не лише ефективним засобом комунікації, а й прикладом культурного впливу та глобалізації.

Наприклад, в період Едо слово “ゴロフクレン” (горофукурэн), котре походить від голландського слова “grof grein”, скорочували до “ゴロフク” (горофуку), “ゴロ” (горо) (講談社、1974).

Не зважаючи на це, прикладів подібних скорочень у цей період було небагато. Вже активне створення аббревіатур іншомовних слів, вірогідно, розпочалося після періоду Мейджі.

Також дослідники запевняють, що існує помітна різниця між поколіннями у формуванні скорочень слів між людьми середнього віку, старшого та молоддю. Ця різниця може відображати зміни в моделях скорочення при утворенні іншомовних аббревіатур (文昶允, 2017).

Період Мейджі тривав приблизно 45 років й у цей період виробництво аббревіатур іншомовних слів все ще не набуло популярності.

На противагу цьому, період Тайшю (1912—1926) тривав лише близько 15 років, але вже було зібрано велику кількість прикладів скорочень. Обидва ці періоди вважаються ранніми етапами формування аббревіатур іншомовних слів.

Період Шюва тривав приблизно 64 роки (1926—1989), та відзначався значним зростанням кількості іноземних аббревіатур, що відображало розширення обміну між Японією та іншими країнами.

Дослідження періоду Шюва поділяється на ранній (1926—1945) та пізній

(1945—1989) періоди для зручнішого аналізу прикладів скорочень слів.

Останній період, Хейсей (1989 — 2019), характеризується подальшим розвитком скорочень іншомовних слів, що ретельно досліджується й у наш час. Глобалізація, технології та міжнародні відносини призвели до збільшення кількості іноземних слів, які використовуються в японській мові. Це створило потребу в швидкому та ефективному скороченні слів для полегшення спілкування.

1.3 Виникнення та популяризація KY語

Завдяки бажанню максимальної економії мовних засобів у мові серед молоді з'являються короткі аббревіатури.

KY語 мова KY (кю вай го) або KY式日本語 Стиль KY (кю вай шікі ніхонго) — це аббревіатури, що утворюються з початкових латинізованих букв із японських слів та фраз та є унікальними для японської молодіжної мови.

KY語 або японські слова в стилі KY — це група аббревіатур, що поєднують першу літеру кожного слова з латинськими літерами та цифрами для скорочення японських речень.

Слова KY стали популярними ще в 2007 році, проте Шота Ватанабе був першим, хто їх використав. Тому існує теорія, що саме він популяризував мову KY, вона поширилась саме після того як Шота Ватанабе використав слово KY у номері Duet у листопаді 2006 року.

У сучасній японській мові латинізовані слова менш поширені, ніж слова, що складаються з кана та канджі, але часто зустрічаються в назвах компаній, таких як наприклад: “TOYOTA” та “SHARP”. Однак мова KY, якою користується у більшості молоде покоління, повністю відрізняються від латинізованих позначень, якими зазвичай користуються.

Цей термін вказує на важливість зчитування поточної “атмосфери” та миттєвої оцінки ситуації, але це проблематично, оскільки, якщо зайти надто далеко, це може призвести до втрати незалежності та потурання іншим. У певному сенсі це може

бути проблемою, притаманною саме японському суспільству, де існує сильний груповий тиск, що змушує підпорядковуватися.

КУ 語, незалежно від форми її слів, є різновидом аббревіатури, тому такі скорочення можуть використовуватися аналогічно до звичайних слів, без граматичних функцій, які відповідають їх семантичним особливостям.

Серед поширених прикладів:

- IT (アイ 入 食べたい) хочу з'їсти морозиво “айсу табетай”;
- KD (携帯電話) мобільний телефон “кейтаі денва”;
- GOT (牛めし・大盛り・つゆだく) велика порція яловичого рису з супом “бушімеші ђморі цуюдаку”;
- BM (バカ丸出し) цілковитий дурень “бака марудаші”;
- DD (誰でも大好き) люблю всіх “даредемо дайсукі”;
- JK (女子高生) старшокласниця, учениця старших класів “джьоші кђсей”;
- 3M (マジでもう無理) серйозно, я вже не можу “маджіде мђ мурі” тощо.

У словнику КУ 語 зазначається, що слова мови КУ відносяться до групи аббревіатур, таких як “空気読めない”(кӯкі йоменай), що має переклад такий як: “нездатність зрозуміти ситуацію або нездатність вловити настрої (наприклад, розмови)”, є аббревіатурою речення або фрази, поєднуючи першу латинську літеру та цифру кожного слова (白夜書房、2008).

До того ж є ціла низка акронімів, похідних від КУ, наприклад:

- КУВ [空気読めないバカ] “кӯкі йоменай бака” (дурень, який ні в чому не розуміється);
- КУГ [空気読めなくてゴメン] “кӯкі йоменай гомен” (вибачте, не зовсім розуміюсь в ситуації);
- РКУ [リアル に空気読めない] “ріару кӯкі йоменай” (абсолютно не володіти

ситуацією).

Через свою унікальність КУ суттєво відрізняється від традиційних моделей словотвору, наприклад:

— MK5 [マジキレル 5 秒前] “маджі кіреру гобьомае” (бути трохи роздратованим);

— ODD [お前、大学どうする] “омае дайгаку дōсуру” (які твої плани, щодо вступу до університету?);

— KNH [教科書・ノート・筆記 用具] “кьокашьо нōто хіккіього” (підручники, зошити) (Кравець, 2023).

Є декілька причин, чому мова КУ така популярна в Японії:

1) Уникнення прямих виразів: використовуючи ці вирази, користувачі мови КУ можуть уникати прямих виразів у спілкуванні та висловлювати свої почуття і думки у більш ввічливій або чемній манері.

2) Можливість виділитися з натовпу: використання “слів КУ” дозволяє користувачам виділитися і бути поміченими своїми однолітками завдяки своїй спритності та нестандартному підходу до спілкування.

3) Спілкування: використання слів КУ створює відчуття солідарності серед однолітків та атмосферу взаєморозуміння і співпраці.

4) Розваги та гра слів: за своєю природою слова КУ створюють можливості для творчого самовираження та розваг, роблячи спілкування більш цікавим та захоплюючим.

Появі та поширенню мови КУ 語 сприяла епоха, коли аббревіатури стали звичним явищем, а також поширення романтики та розмов у невеликих групах. На цьому тлі слова КУ стали важливим засобом спілкування в сучасному японському суспільстві для ефективного вираження почуттів і думок (北原保, 2009).

Висновки до розділу 1

Проаналізувавши усе вище описане та ознайомившись більше детально з таким явищем, як аббревіації у японській мові, можна зробити декілька висновків. Перш за все варто зазначити неоднорідність тенденції скорочень, що обумовлено особливостями японської лексики та системи письма. Наприклад, одні аббревіатури створюються шляхом видалення частини слова або слів, інші — шляхом скорочення звуків або символів.

Скорочення іншомовних слів в японській мові бере свій початок ще до періоду Мейджі, коли Японія активно взаємодіяла з іншими країнами та культурами.

У той час творення аббревіацій було не тільки шляхом зручної інтеграції іноземних слів у японську мовну систему, але й символом прийняття та інтеграції іноземних ідей та технологій.

Таким чином, опираючись на розглянутий матеріал стосовно історії походження аббревіацій, можемо зробити висновок, що історія скорочень в японській мові демонструє її постійну еволюцію та взаємодію з різними культурами, що робить цей процес важливим та невід'ємним аспектом культурної та лінгвістичної історії Японії.

РОЗДІЛ 2

КЛАСИФІКАЦІЯ ЯПОНСЬКИХ АБРЕВІАТУР ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ У ЯПОНОМОВНИХ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСАХ

2.1 Японські абрєвіатури за способом словотвору

Прагнення до скорочення та утворення абрєвіатур слів не позбавлена жодна мова. Разом з цим створення механізмів мовленнєвих скорочень не є особливістю лише нашого часу.

У дев'яностих роках ХХ століття було проведено дослідження, та наведено детальну класифікацію скорочень японських лексем японським лінгвістом А. Йонекавою (米川明彦, 1996):

1. 上略 (джьōряку) – опущення першої частини слова, речення або фрази.

До прикладу візьмемо слово ヘルメット (херуметто) “шолом”, воно вживається як й у своєму повному вигляді, так й, особливо серед молоді, популярний варіант вживання ムット (метто). Як ми бачимо було вилучено два перші склади слова, проте значення абсолютно не змінилось.

Нижче наведено два приклади вживання цих слів у реченнях, котрі були взяті із соціальної мережі “X”, у яких фігурує обидва варіанти використання:

1) Pさんヘルメットに可愛いシールが

На шоломі містера П є мила наклейка

<https://x.com/shiro351253/status/1775808574524203316>

2) ずっと高速で帰って来て、ムット脱いたら耳鳴りしてるや

Я повертався додому на великій швидкості, а коли зняв шолом, у вухах дзвеніло

<https://x.com/d19987471432/status/1774759001689104589>

2. 中略 (чюўряку) – опущення складів всередині слова.

Як приклад до даної категорії розглянемо チャイニーズ語 (чаїнідзуго) “китайська мова”, приберемо “-ズ” й отримаємо скорочений варіант チャイ語 (чаїго), така форма зустрічається в основному лише у розмовній мові.

Хоча японська мова має офіційну назву китайської мови й без використання катакани, а саме: 中国語 (чўтокуго), проте вище наведені варіанти також не рідко зустрічаються у спілкуванні з носіями мови.

1) チャイニーズ語は無理あるわ

Неможливо говорити китайською

<https://x.com/sr45210/status/795937654575484928>

2) チャイ語取るの諦めるか

Чи варто кинути вивчати китайську?

https://x.com/neet_of_AGU/status/1775534319316119556

3. 下略 (геряку) – опущення закінчення.

Наприклад, візьмемо на розгляд усім відомий заклад як マクドナルド (макудонарудо) “Макдональдс”, прибравши три останні склади ми отримуємо マクド (макудо).

1) 昼食は作業現場にマクドナルドのデリバリーです。

Доставка обіду з Макдональдсу на місце роботи.

<https://x.com/htanaka805/status/1776806395876368419>

2) マクド。傘持ってる日にマクド持ち帰りはちょっと手があと1～2本ほしい。

Макдональдс. Мені потрібна ще одна або дві руки, щоб віднести Макдональдс додому в день, коли у мене є парасолька.

https://x.com/aya_aya_1129/status/1775319100316848156

4. ニヶ所 以上 (ніккашьо іджьō) – опущення двох сегментів.

Слово イマジネーションフレンズ (імаджінешьонфурендзу) “уявний друг”, довге та у швидкій переписці чи дружній розмові не є зручним для використання, тож зазвичай використовують скорочений варіант: イマフレ (імафуре), задля надання розмові більшої емоційності. У даному випадку було випущено склади взяті із середини “ジネーション” та кінця слова “ンズ”.

人種も性別も多様な世界...

このイマジネーションフレンズ

テテの心の中にいつもいるのかな

テテの生き様が垣間見えて 凄いヒーリング効果を感じます

Расово та гендерно різноманітний світ... Ці уявні друзі. Вони завжди в голові ТеТе? Я бачу життя ТеТе і відчуваю великий зцілювальний ефект.

<https://x.com/tomokota2/status/1700334404063948811>

Або наприклад досить грубе слово うるせえ (уресе) “Замовкни!” Його часто скорочують до простого るせー (русе).

1) 17さい 167cm うるせえ誰がチビだ

17 років. 167 см. Замовкніть, хто тут низький?

https://x.com/SHIINA_RIM/status/1781620091572101193

2) はいうるせーうるせーるせー マジで嫌な奴に言われた言葉を全部愚痴れる人欲しいわ(-☒ _ -☒) ガチで、言うだけい。

Замовкни, замовкни, замовкни, замовкни! Я дуже хочу когось, кому можна поскаржитися на всі слова, сказані мені недоумками. Я серйозно, я просто скажу це.

<https://x.com/ringokurokiri12/status/1781445994737287280>

5. 複合語の各要素の上部を省略 (фукугōго но какуйōсо но джьōбу о шьōряку) – скорочення в кожному з слів.

「自動車 + 学校」(джідоушыя + гакко) 「車校」(шяккоу) “школа водіння, автошкола”.

Наприклад: 車校でシュミレーション受けてきたけどダメだ全員轢き殺す未来しか見えん。Я пройшла навчання в автошколі, і я бачу майбутнє лише там, де я переїжджаю усіх.

https://x.com/aistn_3/status/1781618902033944777

6. 複合語の各要素の下部を省略 (фукугōго но какуйōсо но кабу о шьōряку) – опущення закінчень в кожному з слів.

До прикладу, об’єднавши два слова 家庭 + 教師 (катей + кьōші) вийде Катекіо (катекьō) “репетитор”.

カテキオがこれくれるって、神かお主。O Боже, репетитор дасть мені це.

https://x.com/ritu_zz/status/1779428999158251754

7. 複合語の前項要素の上部と後項要素の下部を省略 (фукугōго но дженкōйōсо но джьōбу то кōкōйōсо но кабу о шьōряку) – опущення першого складу в першому слові і останнього складу в другому слові.

Наприклад слово 宅飲み (такуномі) утворилося із слів: 自宅 + 飲み会 (джітаку + номікай) “випивати вдома (а не в гостях) /пияцтво вдома”.

県民に対しては、緊急事態宣言が出される東京などとの往来を控えるよう強く求めるほか、路上や公園での飲酒を控えることや、個人の家に集まって飲食をするいわゆる「宅飲み」を同居家族以外とは自粛することなども呼びかけます。

Окрім заклику до мешканців префектур утриматися від поїздок до Токіо та інших міст, де оголошено надзвичайний стан, їх також просять утриматися від вживання алкоголю на вулицях і в парках, а також утриматися від так званого "домашнього пияцтва", коли люди збираються в приватних будинках, щоб поїсти і випити, за винятком членів сім'ї, які проживають разом з ними.

https://www3.nhk.or.jp/news/special/coronavirus/preve-spreading/detail/detail_55.html

Окрім вище перерахованих існують також й інші способи скорочення, утворення абревіацій.

Наприклад замінити японські слова англійськими. Такий метод широко поширений серед молоді та не нехтують такими словами багато ЗМІ і також часто можна помітити подібне на рекламі рекламі, частіше за все це робиться саме для привернення уваги.

У японській мові є слово 新し (атарашіі) “новий” воно є часто вживаним та його не рідко можна зустріти будь-де, проте, особливо серед молоді, іноді вживається слово ニューイ (нюї). Зазвичай воно використовується у соціальних мережах, переписці або при усному спілкуванні.

2.2 Класифікація японських абревіатур за типом письма

Словникова система японської мови є відносно складною, адже містить три шари різних типів слів — канґо, ваґо та гайрайґо, а також слова, написані латинськими літерами (ローマ字 “рōмаджі”). Отже виходить, що абревіатура в японській мові специфічне складне та неоднорідне явище.

За типом слів японську мову можна розділити на японську, китайську, іноземні мови та змішані мови. Відповідно, японські абревіатури поділяють на японські абревіатури, китайські абревіатури, іншомовні абревіатури та змішані абревіатури за типом слів.

У даному випадку, було б доцільно розглянути таку класифікацію японських абревіатур за графічним критерієм на дві групи:

- Абревіатури, котрі записуються японським письмом.
- Абревіатури, котрі записані ローマ字 “рōмаджі”.

Лише після токого поділу, постає можливість зробити такі кроки у визначенні підгруп кожної групи.

1. Абревіатури, що записуються японським письмом.

Абревіація канго. На думку японських дослідників, аббревіатури в лексиці канго характеризуються словами, котрі складаються з чотирьох і більше літер, що скорочуються до 2—3 компонентів шляхом відкидання однієї літери (як правило, другої) з кожної пари.

Японські вчені запропонували класифікувати аббревіатури, утворені з комбінацій слів канго, залежно від того, який компонент випадає:

1) Другі склади в обох словах

Наприклад: 発売禁止 (хаккін) утворене від 発売 (хацубай кінші) “заборона продажу”

Або 原爆 (гембаку) — від 原子爆弾 (генші бакудан) “атомна бомба”;

1951年の広島 原爆投下から6年後…。

Через шість років після скидання атомної бомби на Хіросіму в 1951 році…

<https://x.com/twinewss/status/1781507324479451556>

2) Другий склад першого члена та перший склад другого члена словозчеплення

Наприклад: 共存 (кьōдзон) пішло від 共同生存 (кьōдō сейдзон) “співіснування”,

Або 高校 (кōкō) — від 高等学校 (кōтō гаккō) “середня школа”;

宝石の国もはや一気に読め高校校歌。Land of the Lustrous — шкільна пісня для середньої школи, яку можна читати всю одночасно.

<https://x.com/asutalt/status/1781248236344561995>

3) Перші склади обох членів словозчеплення

Наприклад: 閣議 (какугі) — від 内閣会議 (найкаку кайгі) “засідання Кабінету міністрів”. 今、次々と閣議決定されている悪法は全て、マイナンバー制度につながる。Усі погані закони, які зараз один за одним приймаються на засіданні Кабінету Міністрів, пов’язані з системою «Мій номер».

<https://x.com/hiro09403336/status/1779972903251083675>

4) Перший склад першого члена та другий склад другого члена. Проте такий спосіб є рідкісним;

Наприклад: 郷軍 (гōгун) — від 在郷軍人 (дзайгō гунджін) “резервіст, ветеран”;

村の兵事業務を支え、銃後の守りを主導した帝国在郷軍人会。

Асоціація ветеранів Імперії підтримувала військові дії села та вела оборону з гармат.

<https://www.nhk.or.jp/archives/sensou/special/sengozeronen/mura/>

Як можемо побачити з цього прикладу у новинах все ж надають перевагу повній формі цього слова, а скорочений варіант вживається у повсякденному спілкуванні.

5) Лише один зі складів одного з членів зі збереженням іншого

Наприклад: 大行使 (тайкōші) — від 大使行使 (тайші кōші) “посли та посланці”.

Результатом такого типу аббревіації є триморфемні аббревіатури.

Абревіація ваго.

Завдяки спостереженням ми бачимо, що аббревіатури менш поширені в японській лексиці, ніж у китайській та іншомовній лексиці. Такі скорочення здебільшого використовуються спонтанно в розмовній мові для прискорення мовлення і рідко стають літературною нормою..

Такі аббревіатури поширені у молодіжному сленгу:

– ニクタマ (нікутама) “нестерпний зануда”. Це скорочення походить від 憎い (нікуй) “неприємний” і たまらない (тамаранай) “нестерпний”.

– チカメシ (чікамеші) “забігайлівка” походить від слів 近い (чікай) близький та 飯 (меші) “їжа”, а пишеться це катаканою, щоб передати семантику чогось нового, не пов'язаного з традиційним життям.

晩飯はチカメシ！！ (Мається на увазі, що зайшли повечеряти у забігайлівку)

https://x.com/Jack_GALM/status/1134778812619579392

– きもい (кімой) “жахливий, неприємний” пішло від скорочення іменника 気持ち

(кімочі) “настрій” і прикметника 悪い (варуй) “поганий”.

Типова аббревіатура складається з чотирьох складів, з яких перші два, як правило, є початковими складами першого слова, а останні два — початковими складами другого слова, що скорочується відповідно.

У будь-якому випадку, незважаючи на те, що аббревіатури не дуже поширені в японському лексичному шарі, ми вважаємо, що це явище не можна ігнорувати. Тому що, як ми показали в прикладах, аббревіатури дійсно існують, принаймні в розмовній мові, і, ймовірно, продовжуватимуть розвиватися.

Абревіація гайрайго.

Скорочення слів і словосполучень у межах лексичного шару гайрайго досить поширене явище як у розмовній, так і в літературній мові. Японісти відзначають, що це може відбуватися за кількома моделями:

1) зазвичай залишається по два перших склади з кожного слова (чи з перших двох слів), а решта складів відкидаються;

Наприклад: — アジプ□(аджіпура) від アジテーション・プロパガンダ (аджітеішон пурапаганда) “агітація і пропаганда”;

— セクハラ (секухара) від セクシュアル・ハラスメント (секушюару харасументо) “сексуальні домагання”,

防衛省は先月(9月)、女性に対する複数の“セクハラ”が確認できたとして謝罪するとともに、加害者の隊員も直接謝罪しました。

Минулого місяця (вересень) Міністерство оборони вибачилося за кілька підтверджених випадків "сексуальних домагань" до жінок, а винуватці вибачилися особисто.

<https://www.nhk.or.jp/minplus/0026/topic083.html>

— ハイテク (хайтеку) від ハイ・テクノロジ (хай текунороджі) “високі технології”, いまだにハイテクについていけない(おじいちゃん) Досі не встигає за високими технологіями (дідусь).

https://x.com/sen_old/status/1781521554826047943

— リモコン (рімокон) від リモート・コントロール (рімōто конторōру) “пульт (дистанційного керування)”;

2) рідше зустрічаються варіанти, коли початок першого слова може бути приєднаний до закінчення другого;

Наприклад: コーポラス (кōпорасу) (від англ. corporation house) “корпоративний будинок”; 四谷コーポラスの外観と室内。Екстер'єр та інтер'єр корпоративного будинку.

<https://x.com/nakashin0423/status/1664388492720500736>

3) одне зі слів може взагалі не скорочуватися;

Наприклад: エコマーク (екомаіку) (від англ. ecological mark) “емблема екологічно чистої продукції”;

4) скорочуватися може й лише одне довге слово, відсікання складів кінцевої частини слова:

Наприклад: インフレ (інфуре) від インフレーション (інфуреішьон) “інфляція”, або リハビリ (ріхабірі) від リハビリテーション (ріхабірїтеішьон) “реабілітація”;

5) рідше можна зустріти скорочення одного або кількох складів початкової частини слова,

Наприклад: ホーム (хōму) від プラットホーム (пураттохōму) “платформа”,

Або ニューム (нюūму) від アルミニウム (арумініуму) “алюміній”.

2. Аббревіатури, записані латиницею

Абревіатури записані латиницею, це абревіатури, котрі були запозичені з інших мов, насамперед англійської, вже у вигляді абревіатур.

Наприклад: WTO, COT, GDP;

Проте їх також поділяють на види:

1) абревіатури, що створюються вже у японській мові з англійських слів.

Наприклад: OL “оеру” (від англ. office lady) молода офісна співробітниця, JASDAQ “джясудакку” (від англ. Japan Association of Securities Dealers Automated

Quotation) ДЖАЗДАК — система автоматичної інформації про біржові акції, що визначається японською асоціацією цінних паперів. Простіше кажучи це фондова біржа, котра розташована в Токіо, Японія;

2) аббревіатури на англійський манер, створені зі слів японської мови,

Наприклад: К.К. (від 株式会社 “кабушікігайша”) “акціонерна компанія”, та

Н.Н.К. (від 日本放送協会 “ніхон хōсō кьōкай”) “Японська телерадіокомпанія”.

Очевидно, що аббревіатури цієї групи утворюються зовсім іншим способом, ніж, так би мовити, власне японські аббревіатури.

Висновки до розділу 2

Опираючись на вище розглянуті типи класифікацій скорочень та їх приклади, що були переважно взяті із соціальних мереж, можна прийти до висновку, що такі способи розподілу аббревіацій дають змогу краще структурувати матеріал та розглянути різноманітність скорочень у японській мові.

Також було досліджено важливість скорочення слів та фраз у писемній та усній комунікації серед японців, а також їхній вплив на сприйняття повідомлень та зручність спілкування та обміну думками на інтернет ресурсах для комунікації.

Як нам відомо, японська мова має складну систему писемності та численні граматичні нюанси, котрі часто можуть зробити текст витягнутим та важким для сприйняття, навіть для носія мови. Тому використання аббревіатур дозволяє значно зекономити час та зусилля, як для того, хто пише, так і для того, хто його читатиме або слухатиме.

Окрім того, можна було помітити, що аббревіатури часто використовуються для вираження певних емоцій у моменті не витрачаючи час на формальності, що є важливим аспектом в онлайн-спілкуванні. Таким чином, використання аббревіатур допомагає створити атмосферу неформального чи дружнього спілкування.

Підсумовуючи усе вище сказане, коротко перелічимо типи аббревіатур за способом скорочень. Якщо розглядати скорочення одного слова, то вони утворюються за допомогою опущення першої частини слова, складів всередині слова або закінчення, також часто трапляються приклади де відбувається опущення двох сегментів. Коли ми говоримо про словосполучення або сталі вирази то у таких випадках скорочення відбувається або у кожному з слів, або при опущенні закінчень в кожному з слів, або першого складу в першому слові і останнього складу в другому слові.

Крім того, було досліджено поділ аббревіатур за типом письма. Їх було поділено на дві категорії на ті, що записуються японським письмом та ті, що записані 平仮名 “рōмаджі”. Перші поділяються на аббревіації канго, ваго та гайрайго. Кожна з них має свої особливі способи скорочення, котрі ми розглянули у роботі.

Другі ж це абрєвіації, що записані □-ㄨ字, тобто латиницею. Їх теж поділяють на види. Це абрєвіатури, що створюються вже у японській мові з англійських слів та абрєвіатури на англійський манер, створені зі слів японської мови.

ВИСНОВКИ

У цій роботі було проведено дослідження щодо особливостей вживання аббревіатур у японському сегменті сучасної комунікації та розглянуто їх вплив на ефективність й коректність передачі інформації. Тож, як ми бачимо із прикладів наведених у дослідженні, навіть при великих видозмінах, а саме скороченнях, коли викидається два або більше елементів, значення слова чи словосполучення не зникає та залишається повноцінним.

У результаті детальнішого вивчення історії виникнення та еволюції аббревіатур у японській мові, ми можемо відмітити її постійний розвиток та вміння взаємодіяти й пристосовуватись до життя з іншими культурами. Цей процес став важливою і невід'ємною частиною культурної та мовної історії країни. Від первісного коріння, пов'язаного з китайськими ієрогліфами, до сучасних аббревіатур, які широко використовуються в інтернеті та технологічній галузі, цей шлях відображає динаміку культурних змін та адаптації.

Якщо говорити про результати проведення аналізу щодо концепції “KY 語” та її вплив на сучасну японську мову та культуру, то детальний розгляд її функціонування та вживання допоміг більш детально та поглиблено зрозуміти особливості сприйняття аббревіатур у японському суспільстві.

Завдяки розгляду утворення мови KY, ми відзначили, що використовуючи його, можна у простіший та швидший спосіб повідомити про свої почуття та емоції, як у моменті так й ті що були відчутні впродовж тривалого періоду часу.

Наприклад KY відноситься до групи аббревіатур “空気読めない”(кюкі йоменай), та має такий переклад як: “нездатність зрозуміти ситуацію” або “нездатність вловити настрої”. Від нього також не рідко утворюються акроніми, що можуть мати різні значення, але схожий відтінок. Невелика фраза дає можливість співрозмовнику детальніше та глибше оцінити емоції людини, що говорить, що й допомагає покращити розуміння одне одного.

Зокрема, вже у практичній частині роботи було розглянуто різні класифікації

абревіатур та до кожної з них наведено приклади, котрі були взяті переважно з соціальних мереж та частково із засобів масової інформації.

Спочатку ми дослідили приклади утворення та вживання у мас-медіа абревіатур, що були розподілені за способом словотвору:

- 1) відкидання першої частини слова, речення або фрази;
- 2) опущення складів всередині слова;
- 3) відкидання закінчення;
- 4) опущення двох сегментів;
- 5) скорочення в кожному з слів;
- 6) відкидання закінчень у кожному слові;
- 7) опущення першого складу в першому слові і останнього складу в другому слові .

До кожного з них було наведено приклади, де чітко можна прослідкувати як саме візуально змінюється слово, але при цьому без втрат зберігає своє повноцінне значення.

Крім вищевказаної класифікації, також розглянули абревіатури, що були поділені за типом письма на скорочення, котрі записуються японським письмом та □-マ字 “рōмаджі”, тобто латинськими літерами. Останній вид скорочень це ті, котрі запозичуються з інших мов, переважно англійської, вже як абревіації, інакше кажучи, у тому вигляді у якому й використовуватимуться й надалі у японській мові, без додаткових видозмінень.

Перший же вид це японські абревіатури, які утворюються вже саме завдяки каджі та кана. Їх поділяють на японські абревіатури, китайські й іншомовні абревіатури та змішані абревіатури за типом слів. Зокрема це перетворюється у підгрупи, що називають абревіацією канго, ваго та гайрайго.

Проаналізувавши вище зазначені види за типом утворення та на прикладі їх вживання у соціальних мережах, в основному серед молоді, можна дійти висновку, що є як і часто вживані, як от наприклад マクド、メット、高校, що постійно можна помітити у повідомленнях, та з іншого боку ті, котрі вживаються рідко, як

наприклад チャイニーズ語, адже він має більш розповсюджений відповідник із використанням виключно ієрогліфів без катакани та є офіційно затвердженим.

Як ми бачимо із наведених прикладів, у новинах теж іноді вживають аббревіатури, проте це буває не так часто, адже все ж подібні платформи намагаються та мусять притримуватись офіційного стилю мовлення, а скорочення часто не відповідають цьому стилю.

Отже, підсумуємо, японські аббревіації мають довгу історію походження та з кожним роком все більше та більше розвиваються. Найчастіше скорочення можна зустріти серед молодого покоління у соціальних мережах та особистих листуваннях чи переписках. Використовуються скорочення в основному задля пришвидшення темпу розмови та надання спілкуванні більше емоційності. На просторах інтернету та у мас-медіа також можна зустріти аббревіатури, проте у подібних сферах вони вживаються рідше.

АНОТАЦІЯ

コースワークのテーマ「現代日本語コミュニケーションにおける略語使用の特殊性」です。

本研究の目的は、日本語による現代コミュニケーションにおける略語使用の特殊性を提示すること
であります。

この論文では、以下の側面を扱います：

1. 略語」の概念の定義、日本語における略語の出現と発展の歴史、「KY語」の概念など、日本語における略語の使用に関する理論的側面。

2. 日本語の略語の分類と、日本語のインターネット・リソースにおける略語の使用について、語形成の方法と記述の種類によって説明する。各分類について、略語の使用例と形成例を示した。

研究の対象は日本語の略語であり、主題はその用語の呼称、種類、進化、コミュニケーションへの影響であります。

研究方法のひとつは、日本語やソーシャルネットワーク、メッセージャーなどの現代のコミュニケーション手段における略語の使用をカバーする文書、研究、文献の分析であります。

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Komukai, H., Wakaki, H., Fujii, H., Suzuki, M., Fukui, M., & Sumita, K. (2009). *Proceedings of the 2009 Workshop on Multiword Expressions*.
2. Okazaki, N., Ishizuka, M., & Tsujii, J. A. Discriminative Approach to Japanese Abbreviation Extraction. *Graduate School of Information Science and Technology, University of Tokyo*.
3. Клименко, Н. Ф. (2004) Абревіація. *Українська мова енциклопедія*, Київ: Українська енциклопедія ім. П. Б. Бажана, 7.
4. Комарницька, Т.К., Комісаров К.Ю. (2012). Абревіація у японській мові: проблема номінації та класифікації. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Східні мови та літератури*, Випуск 17. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 242.
5. Комарницька, Т.К. (2013). Застосування гри слів у японському словотворі. *Вісник Львівського університету. Серія філологічна*, 59, 175–182.
6. Кравець, О. І. (2023). Словотвір як спосіб поповнення словникового складу молодіжних соціолектів у сучасній японській мові. *Мова. Література. Фольклор*, 1, 27.
7. Терханова, О. В. (2016). Абревіація як специфічне мовне явище в газетно — журнальній публіцистиці 80 — 90-х рр. ХХ ст. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Соціальні комунікації»*, 16.
8. Удовиченко, Г. М. (1968) *Словосполучення в сучасній українській літературній мові*: [монографія]. Київ : Наук. думка, с. 288
9. BLOCKBUSTER+現代略語研究会. (2008). *KY 語辞典*. 東京：白夜書房.
10. 北原保雄. (2009). 今どきの日本語. [特別講演 1]. *日農医誌*, 57(6), 815 – 818.
11. 文昶允. (2017). 短縮語の形成方略に観察される世代差について—前部要素の 2 モーラ目に長音を含む外来語とその選好傾向—. *日本語の研究*. 日本語学会, 13(3).

12. 橋本行洋. (2018). 略語. *日本語学大辞典*. 東京堂
13. 橋本行洋. (2018). 略語. *日本語学大辞典*. 東京堂.
14. 江戸語大辞典. (1974). 講談社.
15. 玉村文郎. (1988). 命名と造語. *日本語百科大辞典*. 大修館書店.
16. 米川明彦. (1996). *現代若者ことば考*. 丸善出版.